

ІСТОРІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

Джуринський П.Б.

Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

Факультет фізичного виховання і спорту, як структурний підрозділ Одеського педагогічного інституту, було засновано 1 серпня 1947 року.

Першим деканом факультету (1947-1948) була доцент **Маянц Марія Марківна**, яку у 1948 р. змінив старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту **Нікіфоров Порфірій Іванович** – один із провідних фахівців у галузі легкої атлетики, заслужений тренер СРСР; з 1950 по 1951 р. керував факультетом – **Кастеллі Григорій Олександрович**.

З 1953 р. до 1970 р. факультет очолював кандидат медичних наук, доцент **Корабльов Микола Васильович** – відмінний організатор, видатний вчений у сфері лікувальної фізичної культури. На той час, факультет займав лідируюче положення серед факультетів фізичного виховання і спорту України.

Деканат факультету розміщувався по вул. Бебеля, буд. 25 (нині – Єврейська), у приміщенні синагоги. Теоретичні заняття проводились у головному навчальному корпусі по вул. Комсомольській, 26 (нині – Старопортофранківська). Факультет користувався спортивною базою стадіону СКА, а у теплий період року заняття проводились на спортивному секторі парку «Перемога» (нині – Дюківський парк). У 1965 році розпочинається будівництво спортивно-оздоровчої бази педагогічного інституту, в 1967 році, студенти факультету фізичного виховання і спорту провели літній збір спортивно-оздоровчому таборі у районі вулиці “Дача Ковалевського”. Багато сил викладачів та студентів було вкладено в будівництво спортивної бази табору, тенісного корту, гандбольного, баскетбольного і волейбольного майданчиків, зеленої зони, одним із тих студентів був нинішній ректор нашого університету – Олексій Якович Чебікін.

З 1971 року деканом факультету фізичного виховання (факультет змінив назву з 1971 р.), стає кандидат педагогічних наук, доцент **Романовський Костянтин Миколайович**. В 60-70-х роках педагогічні кадри поповнюються випускниками факультету – Стречень Б., Овчарек О., Жарков В., Лисенко Є., Добреєв К., Унанов О., Чебикін О., Чустрак А., Казанжи Ф., Босенко А., Шеремет Б. та ін.

В 1975 році очолив факультет заслужений тренер УРСР та СРСР з волейболу **Горбачов Євген Георгійович**.

Євген Георгійович, на спортивній ниві досяг видатних результатів – очолювана ним жіноча волейбольна команда Одеський «Буревісник» стає у 1961 році чемпіоном СРСР і чемпіоном Всесвітньої Універсиади, а у 1962 році володарями кубку Європейських чемпіонів. У цьому ж році на першості світу з волейболу серед жіночих команд (м. Москва) збірна команда СРСР (Є. Г. Горбачов тренер), стає срібним призером. В 1991 р. Горбачову Є. Г. було присвоєно вчене звання професора по кафедрі теорії та методики фізичного виховання. Горбачов Є.Г. нагороджений орденом «знак пошани», багатьма медалями. На посаді декана факультету Євгеній Георгійович пропрацював до 1981 р., потім перейшов на кафедру теорії і методики фізичного виховання, яку очолював до 1997 р.

Кандидат педагогічних наук, професор **Палига Віталій Діамидович** керував факультетом з 1981 по 1990 роки. Ним написано підручник «Гімнастика» для факультетів фізичного виховання педагогічних ВУЗів СРСР та декілька посібників. Палига В. Д. продовжував керувати факультетом до 1990 р.

З 1990 року на чолі факультету стає доктор педагогічних і біологічних наук, професор **Сермеєв Борис Васильович**. Аспірантура поповнюється випускниками факультету – Шеремет Б., Єфіменко М., Начинова О., Бобошко В., Фідірко М., Павлов А., Мороз І., Кізіма О., Долинський Б., які успішно захистили кандидатські дисертації. Факультет стає базовим науковим центром України. На факультеті проводяться ради деканів факультетів педагогічних ВНЗів України, встановлюються тісні творчі взаємозв'язки з Академією педагогічних наук СРСР. Науково-дослідницьким інститутом Дефектології АПН СРСР, НДІ очних хвороб ім. Філатова. Після залишення деканату у 1991 році Борис Васильович продовжує керувати кафедрою дефектології та фізичної реабілітації, аспірантурою – готувати кадри вищої кваліфікації. За станом здоров'я у 2001 році Борис Васильович закінчив свою трудову діяльність на факультеті і помер у 2003 році. Справу Бориса Васильовича продовжують його учні – 9 докторів наук, професорів і 79 кандидатів наук, доцентів.

Справу Сермеєва Б. В., на посту декана з 1993 року, став продовжувати випускник нашого факультету (1970 р.), учень Бориса Васильовича – **Шеремет Борис Григорович**. У 1984 році Шеремет Б. Г. захистив кандидатську дисертацію, у 1992 році отримує звання доцента, а у 1996 році Борис Григорович стає професором. Під його керівництвом факультет пройшов ліцензування вже як структурній підрозділ педагогічного університету. У 1993 році відкривається спеціальність «Логопедія», а у 1994 – спеціалізована рада із захисту кандидатських дисертацій. Під керівництвом професора Шеремета Б.Г. захищено 14 кандидатських дисертацій, серед них вихованці аспірантури нашого університету: П. Джуринський (2003), Н. Лещій (2004), В. Ковиліна (2004), О. Літовченко (2004), С. Притиковська (2006), Г. Кучеренко (2007), О. Коломійченко (2007), О. Криличенко (2008), М. Мога (2008).

З 2006 року факультет фізичного виховання змінив назву на Інститут фізичної культури та реабілітації

У 2009 році при Інституті фізичної культури та реабілітації утворюється два факультети: факультет фізичного виховання де деканом стає кандидат педагогічних наук, доцент Бобошко Володимир Васильович та факультет фізичної реабілітації – декан, професор Шеремет Борис Григорович. У 2009 році інститут отримує навчальний корпус на вул. Фонтанська дорога, 4/1.

З 2010 по 2013 роки викладацьким складом, студентами факультету були докладені неймовірні зусилля з відновлення і реконструкції старих історичних приміщень. Відновлюється аудиторний фонд, створюються борцівський зал, гімнастичний зал, зал рухливих ігор, зал спортивних ігор, зал фізичної підготовки у циклічних видах спорту, науково-дослідні лабораторії, проводяться ремонтні роботи у приміщеннях кафедр і деканатів.

У цей час з 2010 до 2016 рр. на обласних спортивних студентських іграх серед ВНЗ команда університету стає постійним переможцем.

З 2015 році Бобошко В.В., зосередився на роботі завідувача кафедри спортивних ігор.

З квітня 2016 р. деканом факультету фізичного виховання став доктор педагогічних наук, професор кафедри біології і основ здоров'я Долинський Б. Т.

Досліджуючи історію підготовки фізкультурних кадрів, не можна обійти заступників деканів. Вперше така посада була введена ще при Корабльові М. В. і займав її, на громадських засадах, сумлінний працівник, який відрізнявся високою працездатністю, прекрасна людина –

Гапчук Микола Якович. З 1965 року на цій посаді працював **Романовський К. М.**, а з 1970 року – доцент **Туринський М. Л.** Під час роботи декана Горбачова Є.Г. його заступником був **Бугайцов Н. П.** (1975-1976 рр.), якого змінила **Снімщикова Г. Г.** З 1985 року заступником декана став – **Шеремет Б. Г.**, в 1991 році заступником декана був призначений доцент **Жарков В. Г.**, який працював до 2006 р.; з 2006 р. по 2014 рр. заступником декана факультету фізичного

виховання був кандидат економічних наук **Пісарук В. В.**; з 2007 по 2008 р. заступником декана працювала кандидат психологічних наук, **Тодорова В. Г.**; з 2010 р. заступником декана факультету фізичної реабілітації працює кандидат педагогічних наук, доцент (з 2013 р. доктор педагогічних наук, з 2015 р. професор) **Джуринський П. Б.**; з 2015 р. заступником декана факультету фізичного виховання почала працювати кандидат педагогічних наук **Борщенко В. В.** Неможливо не відмітити і незмінного “вічного” секретаря – методиста деканату факультету фізичного виховання **Ковальчук Ларису Сергіївну**, яка працювала на цій посаді з 1965 по 2015 рік.

За своє 70-річне життя на базі обох факультетів фізичного виховання і фізичної реабілітації було випущено понад 10000 фахівців, які успішно працюють у системі освіти, різних ланках фізичної культури і спорту, на виборних та адміністративних посадах.

Серед випускників усіх років, значні постаті, великі особистості, керівники, науковці, освітяни, громадські діячі – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», доктор психологічних наук, професор, заслужений діяч науки та техніки України, академік АПН України **Чебикін О. Я.**; ректор Одеського медичного університету (1984-1994 рр.), доктор медичних наук, професор, академік Академії кібернетичних технологій **Ільїн І. І.**; проректор з гуманітарної освіти та виховної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, професор **Казанжи Ф. І.**; заслужений тренер СРСР і УРСР, завідувач кафедри теорії і методики виховання фізичного виховання, кандидат педагогічних наук, професор **Горбачов Є. Г.**; декан факультету фізичної реабілітації, Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, професор **Шеремет Б. Г.**; народний депутат Верховної ради України, Президент Асоціації болгарів України, доктор політичних наук, професор **Кіссе А. І.**; заступник директора інституту фізичної культури та реабілітації Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (1991-2006 р.), кандидат біологічних наук, доцент, академік МАДЕНМ **Жарков В. Г.**; завідувач кафедри біології і основ здоров'я Державного закладу

«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», приват-професор, доцент **Босенко А. І.**; завідувач кафедри фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту (1967-1991 р.р.), доцент **Орнес З. В.**; завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського (з 1998 р.– 2008 р.), кандидат педагогічних наук, доцент **Фідірко М. О.**; завідувач кафедри фізичного виховання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (з 1998 р.), кандидат педагогічних наук, доцент **Осіпова І. В.**; завідувач кафедри фізичного виховання «НУ» (Одеська юридична академія), кандидат педагогічних наук, доцент **Мороз І. В.**, завідувач кафедри Одеського економічного університету, кандидат педагогічних наук, доцент **Саламатов П. В.**; завідувач кафедри гімнастики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (з 2004 р.) , кандидат педагогічних наук, доцент **Чустрак А. П.**; декан факультету фізичного виховання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (2010-2015 рр.), завідувач кафедри спортивних ігор, кандидат педагогічних наук, доцент **Бобошко В. В.**; декан факультету фізичного виховання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (з 2015 р.), доктор педагогічних наук, професор **Долинський Б. Т.**; завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», заступник декана факультету фізичної реабілітації, доктор педагогічних наук, професор **Джуринський П. Б.**; завідувач кафедри дефектології та фізичної реабілітації Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (з 2016 р.), доктор педагогічних наук, професор **Форостян О. І.**

Кафедри факультету фізичного виховання та факультету фізичної реабілітації

У далекому **1947 році першою кафедрою**, викладачі якої вели весь навчальний процес на перших курсах факультету фізичного виховання, була **кафедра фізичного виховання та спорту**. Тоді, на кафедрі працювало сім викладачів. Забезпечувалася підготовка вчителів з фізичної культури та методистів з видів спорту: легкої атлетики, спортивних ігор (баскетбол, волейбол, футбол, настільний теніс, великий теніс, бадмінтон, плавання, класична і вільна боротьба, лижний спорт, ковзанярський спорт, туризм). **З 1963 р.** кафедра була поділена на кафедру фізичного виховання і **кафедру спорту**.

За роки становлення – основу кафедри спорту склали відомі на Одещині і в Україні викладачі, тренери, науковці: Медведєв Б. (завідувач кафедри з 1947 по 1948 роки); Нікіфоров П. (завідувач кафедри у 1948 р., заслужений тренер СРСР з легкої атлетики), Хохонін А. (завідувач кафедри з 1949 по 1954 роки), Музалевський С. (завідувач кафедри у 50 роки), Гапчук М. (завідувач кафедри у 1954 – 1955 рр.), Горбачов Є. (завідувач кафедри 1954 по 1964 роки), Маліков Л. (завідувач кафедри у 60 роки), Жарков В. (завідувач кафедри у 60-70 роки, кандидат біологічних наук, доцент), Бугайцов М. (завідувач кафедри у 70 роки, кандидат педагогічних наук), Соколовський В. (завідувач кафедри з кінця 70 років та у 80 роки, доктор медичних наук, професор), старший викладач Небож В. (завідувач кафедри у 1983 р.), Бойко В. (завідувач кафедри у 80-90 роках, кандидат педагогічних наук, доцент), Ганчар І. (завідувач кафедри з 2001 по 2005 роки, доктор педагогічних наук, професор), Форостян О. (завідувач кафедри у 2005 році, з 2011 року доктор педагогічних наук, з 2015 року професор, з 2016 року завідувач кафедри дефектології та фізичної реабілітації), Джуринський П. (з 2010 року заступник декана факультету фізичної реабілітації, з 2013 року доктор педагогічних наук, з 2014 року професор, з 2015 р. завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін). З 1972 року по 1974 рік, викладачем на кафедрі працював Чебикін О. сьогодні ректор (з 2003 року) Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор психологічних наук, професор, академік, дійсний член НАПН України., з 1975 по 1977 рік,

на кафедрі працював Шеремет Б., нині декан факультету фізичної реабілітації, професор.

З **2014 року** кафедра спорту має назву: кафедра теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін. Сьогодні, професорсько-викладацький та допоміжний склад кафедри налічує 13 осіб, з них доктор наук, професор, завідувач кафедри – Джуринський П.; кандидати наук, доценти – Кізіма О., Петров Є., Ігнатенко С., Пелєпчук О.; кандидати наук, старші викладачі – Дроздова К., Кучеренко Г., Саламатов П.; кандидат наук, викладач – Подгорна В. В.; старший викладач – Небож В.; викладач – Богатов А., які продовжують славетні традиції кафедри. У різні роки, за час існування кафедри, викладачами було опубліковано понад 800 наукових і навчально-методичних праць з теорії і методики фізичного виховання, теорії і методики обраного виду спорту, теорії і методики викладання плавання, теорії і методики спортивного вдосконалення, організації і методики викладання спортивних дисциплін, теорії і методики професійної освіти, теорії і методики викладання легкої атлетики, організації краєзнавчо-туристичної діяльності, управління у сфері фізичного виховання, менеджменту та маркетингу у фізкультурній освіті, здоров'я людини, здоров'язбережувальних технологій, корекційної педагогіки, фізичної реабілітації та ін.

Завідувач кафедри. Джуринський Петро Борисович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін, заступник декана факультету фізичної реабілітації, закінчив з відзнакою факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського у 1996 р. Навчався в аспірантурі в 1998-2001 рр.; з 1999 по 2001 роки за сумісництвом працював на посаді

голови спортивного клубу університету. З жовтня 2001 року розпочав науково-педагогічний шлях на кафедрі спорту (нині – кафедра теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін) на посадах викладача-стажера, старшого викладача, доцента, в. о. завідувача кафедри, а з січня 2015 р. і по теперішній час – завідувач кафедри.

Завдяки зусиллям Петра Борисовича, кафедра стала випусковою (2014 р.) пройшовши акредитацію за напрямом підготовки і спеціальністю «Фізичне виховання» на освітніх програмах підготовки «Бакалавр», «Спеціаліст» і «Магістр». Науковий та навчально-методичний доробок П.Б. Джуринського налічує понад 200 публікацій. З 2010 року кафедра забезпечує навчальний процес на курсах підвищення кваліфікації з фізичного виховання. У вересні 2016 р. відкрито аспірантуру зі спеціальностей 014 Середня освіта (Фізичне виховання), 017 Фізична культура і спорт.

На кафедрі виконується науково-дослідна робота з теми: «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої, спортивно-масової та здоров'язбережувальної професійної діяльності з різними групами населення» (Науковий керівник П. Б. Джуринський). У жовтні 2016 р. відкрито науково-дослідну лабораторію кафедри, створено студентський науковий гурток. У травні 2017 р., у межах III міжнародного Конгресу III Міжнародного Конгресу «Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі», присвяченому 200-річчю заснування Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (м. Одеса), кафедра теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін виступає організатором Симпозіуму «Актуальні проблеми підготовки вчителя фізичної культури».

За останні роки команди університету з плавання та легкої атлетики, за підготовку яких відповідає кафедра, регулярно і щорічно ставали чемпіонами області серед вишів. Окремі спортсмени є переможцями і призерами чемпіонатів і кубків України, міжнародних змагань.

**«Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини»
I Міжнародна інтернет-конференція**

Володимир Воронько (зліва) – срібний призер міжнародного марафону з плавання на відкритій воді Faros Marathon 2015, який проходив у Хорватії.

Рекордсмен України у плаванні брасом на 50 м і 100 м – Іван Стрілець (у центрі).

Вихованці кафедри стають переможцями і призерами чемпіонатів світу, Європи, олімпійських та параолімпійських ігор.

Кафедра біології і основ здоров'я

Витоками сучасної кафедри біології і основ здоров'я слід вважати створення у серпні 1920 р. біологічної комісії на агробіологічному відділенні факультету професійної освіти Інституту народної освіти. У **1947 році** після утворення факультету фізичного виховання і спорту, від кафедри біології відокремилася кафедра природознавства, першим завідувачем якої був І.О. Власенко. У цей період багато уваги, сил і енергії віддавалося поліпшенню організації педагогічного процесу, створенню навчально-матеріальної бази і умов для науково-дослідницької роботи. З того часу, встановилася чітка організація праці і навчального процесу з перших днів існування кафедри, що впроваджувалася її завідувачами: Власенком Іваном Олександровичем (1946 – 1960), Цонєвою Тетяною Миколаївною (1960 – 1991), Босенком Анатолієм Івановичем (1991 – дотепер).

У **1968 році** на основі кафедри природознавства була створена кафедра анатомії і фізіології. Організатором і керівником кафедри анатомії і фізіології упродовж майже 35 років була доктор біологічних наук, професор **Т. М. Цонєва (1921–1996)**. Т. М. Цонєва проявила блискучі наукові, творчі і організаційні здібності: сформувала біля себе коло однодумців-ентузіастів, об'єднала співробітників на розробку комплексної проблеми – адаптації організму людини до м'язових навантажень у фізичній культурі і спорті. Відтоді, встановилися наукові зв'язки із провідними кафедрами: Ленінградського, Московського, Київського, Львівського інститутами фізичної культури, державними університетами міст Києва, Одеси, Тарту, Харкова, Ростова-на-Дону.

Одним із перших досягнень кафедри анатомії і фізіології стали дослідження: «Швидкість сенсомоторної реакції як показник функціонального стану нервової системи під час тренування і в період відновлення» (1963 р.), «Відновлення функціонального стану

центральної нервової системи у спортсменів після тренувальних занять» (1963 р.), «Динаміка нервових процесів у підлітків, що тренуються з художньої гімнастики» (1964 р.), «Оцінка функціонального стану нервової системи у підлітків методом дозованих навантажень» (1964 р.).

Завідувач кафедри. Одним з випускників факультету 1975 року, що одержав диплом з відзнакою, був Анатолій Іванович Босенко (з 1991 року дотепер – завідувач кафедри), який закінчив аспірантуру при кафедрі та в 1986 р. захистив у Тартуському державному університеті (Естонія) кандидатську дисертацію за темою “Выявление функциональных возможностей сердечно-сосудистой и центральной нервной систем у подростков при напряженной мышечной деятельности”.

За ініціативи А. І. Босенко, за основу було прийнято методику оцінки фізичного стану зі зміною потужності навантаження за замкненим циклом – з реверсом. Основний акцент досліджень був зроблений на вивчення адаптивних реакцій і резервів центральної нервової, серцево-судинної систем, системи регуляції рухів, стану регуляторних процесів, енергетичного рівня організму, фізичного розвитку, працездатності та рухової підготовленості школярів, визначення схильності до серцево-судинних захворювань.

Кафедра спортивних ігор

Кафедра спортивних ігор була створена у 1976 році, відокремившись від кафедри спорту. Її очолив кандидат педагогічних наук, доцент Олександр Моїсейович Овчарек (з 2004 р.). У першому складі кафедри працювали кандидати педагогічних наук, доценти Сахарова З., Шеремет Б.; старші викладачі: Снімщикова Г., Котова Т., Веселовський В.; викладачі: Кликова В., Хусаїнова В. У різні роки на кафедрі працювали: професор, засл. тренер Білорусі Олейніков В., викладачі Лінда Ю., Мішак С., Семиріч С., Васильченко О., кандидат філософських наук, доцент, Романенко С., кандидати педагогічних наук. доцент Терзі П. та старший викладач Тітова Г., викладач Підгірний О.

Завідувач кафедри. З 1996 р. кафедру очолює кандидат педагогічних наук, доцент Володимир Васильович Бобошко.

Основним напрямом науково-дослідної роботи кафедри є розробка нових методик, що сприяє підвищенню рівня підготовки учителів з фізичного виховання зі спортивних ігор. За час існування викладачі кафедри підготували понад 550 наукових і методичних робіт в галузі спортивних ігор. За дорученням МОН України кафедрою було розроблено навчальний план з розділу «Спортивні ігри» для всіх факультетів фізичного виховання. Кафедрі було визначено опорною серед аналогічних кафедр Південного регіону. Під час викладання спортивно-педагогічних дисциплін кафедра забезпечує підготовку майбутніх учителів фізичної культури з баскетболу, волейболу, гандболу, футболу, регбі, тенісу та бадмінтону. Протягом багатьох років на базі кафедри працювала наукова комплексна група при одеській жіночій волейбольній команді вищої ліги, очолювана Овчарком О. На кафедрі діють десять команд спортивно-педагогічного вдосконалення зі спортивних ігор, які неодноразово посідали призові місця в першості ВНЗ Одеси та України.

На змаганнях з гандболу

Команда ДЗ «ПНПУ імені К.Д. Ушинського» переможці першості області (2016 р.) серед ВНЗ (жінки) з баскетболу

Кафедра гімнастики

Кафедра гімнастики була організована в **1949** році. В різні роки кафедрою керували старші викладачі: Мавроматі Д., Кастеллі Г., Софранюк О., професор Палига В., кандидати педагогічних наук, доценти: Романовський К., Павлов Ю., Мороз І.

Завідувач кафедри на сьогодні, кандидат педагогічних наук, доцент **Анатолій Петрович Чустрак**, який закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Вчився в аспірантурі науково-дослідного інституту фізіології дітей та підлітків Академії Педагогічних Наук СРСР (м. Москва), де захистив дисертацію кандидата педагогічних наук.

За часи існування кафедри викладачами підготовлено понад 150 майстрів спорту СРСР та України зі спортивної гімнастики, акробатики та художньої гімнастики, понад 300 першорозрядників та понад 3000 спортсменів масових розрядів.

Серед спортсменів найвищої кваліфікації: олімпійська чемпіонка зі спортивної гімнастики **Маргарита Ніколаєва**, вихованка педагога тренера **Софранюка О.** Плеяду досвідчених майстрів зі спортивної

гімнастики підготували викладачі Левантовський В. та Палига В.: такі як Мойсєєв В., Негрич В. та ін. входили до складу збірної команди України. Великий внесок у підготовку спортсменів високого класу зробили викладачі Анарчев В. та Павлов Ю. Їхні вихованці неодноразово ставали переможцями спартакіад Одеської області та України. Засновником художньої гімнастики на факультеті фізичного виховання та в Одеській області був Мавроматі Д.

На тепер, збірну команду з художньої гімнастики готує кандидат філософських наук, старший викладач, майстер спорту з художньої гімнастики Погорєлова О. Її вихованці неодноразово ставали призерами студентських спартакіад, а збірна команда університету з художньої гімнастики два роки поспіль утримує перше місце серед вишів Одеси. Збірну команду зі спортивної аеробіки готує - кандидат біологічних наук, майстер спорту

зі спортивної гімнастики Бондаренко О. За час своєї роботи на кафедрі захистили кандидатські дисертації викладачі: Чустрак А., Долинський В., Павлов Ю., Мороз І., Погорєлова О., отримав вчене звання доцента та приват-професора Чустрак А. Сьогодні, готують до захисту кандидатські дисертації викладачі: Солом'яний О., Павленко Т. та Никифорова Л. працює над докторською дисертацією доцент Тодорова В.

Досвід з методики викладання гімнастики узагальнений у трьох навчальних посібниках з гімнастики для ВНЗ та педагогічних училищ під грифом Міністерства Освіти України та СРСР, під загальною редакцією В. Д. Палиги. У 1978 році, за рішенням Вищої Атестаційної Комісії при Раді Міністрів СРСР В. Д. Пализі було присвоєно вчене звання професора кафедри гімнастики.

У різні часи викладачі кафедри очолювали обласні федерації зі спортивної гімнастики: Софранюк О., Романовський К., Палига В., Чустрак А.; спортивної акробатики: заслужений тренер УРСР, Полонець А.; з художньої гімнастики: Мавроматі Д., Дежурнова Р.

Славні спортивні традиції кафедри продовжували студенти, майстри спорту зі спортивної гімнастики, члени збірної команди СРСР – Резнік С. та чемпіон світу зі спортивної гімнастики Марініч В., який до сьогоднішнього дня працює тренером збірної команди США; срібний

призер Всеукраїнської спартакиади Дейнека Д., члени збірної команди України зі спортивної акробатики брати Олександр та Володимир Цехмейстери – срібні призери чемпіонату Європи, призери чемпіонату Європи та фіналісти чемпіонату Світу зі спортивної акробатики Жорняк Олена та Ломаченко Настя, чемпіон Європи та дворазовий чемпіон Світу Куляба Сергій; чемпіон України з повно контактного карате Овлягулієв Езіз, чемпіон України з УШУ Середенко Ігор; дворазові чемпіони Світу з тайландського боксу Неледва М. та Евтушенко П.; призер чемпіонату Світу з тхеквондо Додон Р.; переможець кубку Світу та чемпіон Світу з карате Геннадій Бентобал; заслужені тренери України з боксу Мітакі М., Бараненко А. та інші.

Кафедра фізичного виховання

У 1944 році в педагогічному інституті була утворена кафедра військової та фізичної підготовки, якою завідував Гонтарьов А. (1944 – 1947 рр.). Перша кафедра, викладачі якої вели весь навчальний процес на перших курсах факультету фізичного виховання, була кафедра фізичного виховання та спорту. **З 1963 р.** кафедра була поділена на кафедру спорту і **кафедру фізичного виховання.**

За усі роки існування кафедрою керували у 1948 – 1948 рр. - Нікіфоров П.; з 1949 – 1954 рр. – Хохонін А; 1954 – 1955 рр. – Гапчук М.; 1956 – 1964 рр. – Горбачов Є.; 1964 – 1967 рр. – Головський А.; 1967 – 1991 рр. – Орнес З.; 1991 – 1996 рр. – Шеремет Б.; 1996 – 1998 рр. – Казанжи Ф., на тепер, проректор з гуманітарної освіти та виховання.

На сьогодні, з 1998 р. **завідувач кафедри** - кандидат педагогічних наук, доцент Ірина Валентинівна Осіпова.

Протягом усього періоду розвитку кафедри, впроваджуючи навчально виховний процес з фізичного виховання, організовуючи та проводячи фізкультурно – оздоровчі та спортивні заходи зі студентами, викладачі вирішували завдання з формування ролі фізичної культури в розвитку особистості студента та підготовці його до професійної діяльності, мотиваційно – ціннісного ставлення до фізичної культури, до здорового способу життя, фізичного удосконалення і самовиховання, потреби у регулярних заняттях фізичними вправами та

спортом. Протягом багатьох років було опубліковано понад 120 наукових робіт. Викладачі, які працювали на кафедрі, захистили у різні роки кандидатські дисертації: Головський А., Жарков В., Сахарова З., Орнес З., Мущиніна – Осіпова І., Горбачов Є., Казанжи Ф.

Кафедра дефектології та фізичної реабілітації

З дня заснування кафедри дефектології та фізичної реабілітації основним напрямком діяльності стала розробка засобів та методів корекції фізичних та психічних порушень у дітей. Колектив кафедри здійснює підготовку фахівців з корекційної освіти, за нозологією логопедія, а також фахівців фізичного виховання для спеціальних дитячих закладів.

З 90- тих років наука факультету фізичного виховання отримала новий перспективний напрямок, зусиллями професора *Сермеєва Бориса Васильовича* була створена спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій при кафедрі «Біологічних основ фізичного виховання», було відкрито аспірантуру, науково-дослідницьку лабораторію, формувалася Одеська наукова школа професора Сермеєва Б. Результатом наукового прориву стали захисти кандидатських дисертацій викладачів факультету фізичного виховання – Начинової О., Бобошко В., Мороза І., Павлова Ю., Єфіменко М., Кізіма О., Фідірко М., Остапенко Н., Кіссе А., Форостян О. З середини 90-х років кафедра „Біологічних основ фізичного виховання” була перейменована на кафедру „Дефектології та фізичної реабілітації” послідовником справи Сермеєва Б., до сьогодення, став його учень, декан факультету фізичної реабілітації, завідувач кафедри дефектології та фізичної реабілітації (до 2016 р.), кандидат педагогічних наук, професор Борис Григорович Шеремет. За науковим керівництвом професора Шеремета Б. були захищені кандидатські дисертації Коцан І., Євтухової Т., Логвинової А., Дичко В., Джуринського П., Лещій Н., Андрасян А., Литовченко О. Ковиліної В., Притиковської С., Соколової Г., Коломійченко О., Кучеренко Г., Криличенко О., Мога М., Новікової Н., Галущенко В. Більшість із них працюють у нашому університеті на різноманітних посадах. За напрямом корекційна освіта кафедрою кожного року проводиться міжнародна науково-практична конференція «Проблеми реабілітації», видається збірник наукових праць.

З 2016 р. завідувачем кафедри дефектології та фізичної реабілітації стала доктор педагогічних наук, професор Форостян О. І.

Професорсько-викладацький склад кафедри дефектології та фізичної реабілітації на 90% має наукову ступінь, більшість із випускників нашого університету успішно поєднують наукову діяльність з викладацькою.

На міжнародних змаганнях з вільної боротьби

Серед студентів і випускників кафедри багато чемпіонів та призерів світу та Європи, Всесвітньої студентської універсиади, чемпіонів України: Ягодка А. (фехтування), Крилатська Н. (фехтування), Зельніченко В. (гребля), Сидорук К. (гребля), Цикош М. (гребля), Горін О. (гребля), Поляков А. (гребля), Борисова Є. (кульова стрільба), Степанчук Є. (карате), Степанчук В. (карате), Волощенко Є. (карате), Долгая К. (карате), Коваль Ю. (греко-римська боротьба), Стороженко С., Величко В. (греко-римська боротьба), Мінченко С., Шушумков П., Станкова К., Михайлов В., Чепурко В. (вільна боротьба) та інші.

Під час роботи на факультетах заслуженими тренерами СРСР ставали:

Нікіфоров П., Горбачов Є., Кацман В., Дяченко Г., Зайдман О., Зенов Б.

Заслуженими тренерами УРСР були:

Робулець Б., Явник О., Осадчук В., Курильський Ю., Ус О., Колодєєв М., Полонець К., Олександрович М., Черкаський М., Басалкевич І., Лесяк Є., Козаковський В., Домовський Є., Осадчук В., Колодєєв М., Форостян І., Петрухін К., Малих В., Семошко Д., Явник О., Пульчо К., Михальчук В., Гольдгурбер В., Литвак Б., Салін В., Веснянко П., Романов Ю., Таран В., Оркіс В., Цуницький А., Кучінов Ю., Овакімян В., Судек В., Змієвська Г., Орлова Т.

Багато випускників мають звання «Відмінник народної освіти УРСР» та «Відмінник освіти України»:

Коробочко Я., Гальперін М., Шеремет Б., Жарков В., Небож В., Овчарек О., Бобошко В., Орнес З., Фідірко М., Терентьев В., Цуницький Г., Савицький Г., Крупко Д. та ін.

Серед випускників факультетів були майстри спорту, майстри спорту міжнародного класу, заслужені майстри спорту, чемпіони та призери Олімпійських ігор та Паралімпійських ігор, чемпіони та призери першостей Світу та Європи. Слід відзначити видатних чемпіонів і призерів:

З волейболу:

Абрамова Н. – заслужений майстер спорту СРСР, призер Олімпійських ігор 1964 р в Токіо;

Мондзолевський Г. – заслужений майстер спорту, дворазовий Олімпійський чемпіон 1964 р. в Токіо, 1968 р. в Мехіко, чемпіон Світу 1960 та 1962 рр.;

Тімофєєва Л. – майстер спорту міжнародного класу СРСР, призер Олімпійських ігор 1964 р в Токіо;

Мішак В. – заслужений майстер спорту СРСР, призер Олімпійських ігор 1964 р в Токіо;

Лاپинський С. – заслужений майстер спорту СРСР, чемпіон 1968 р в Мехіко та призер 1972 р. Олімпійських ігор в Мюнхені;

Михальчук В. – заслужений майстер спорту СРСР, чемпіон 1968 р в Мехіко та призер Олімпійських ігор 1972 р. в Мюнхені;

Казакова О. – заслужений майстер спорту СРСР, призер Олімпійських ігор 1976 р в Монреалі;

Казакова О. – майстер спорту міжнародного класу, призер Олімпійських ігор 1976 р. в Монреалі;

Рудовська Л. – майстер спорту міжнародного класу, призер Олімпійських ігор 1976 р. в Монреалі;

Соколовська О. – заслужена майстер спорту СРСР, чемпіонка 1980 р. в Москві.

Гергій Мондзолевський – дворазовий Олімпійський чемпіон (1964 р., 1968 р.), чемпіон Світу (1960 р. та 1962 р.) з волейболу.

З греблі на байдарці:

Петренко С. – заслужений майстер спорту, дворазовий Олімпійський чемпіон, 1976 р в Монреалі.

Заслужені майстри спорту СРСР (зліва направо) – Я. Железняк, Ю. Рябчинська, М. Авілов, Є. Лапинський

З греблі на каное:

Юрій Чебан – заслужений майстер спорту України, дворазовий Олімпійський чемпіон 2012 р., в Лондоні і 2016 р., в Ріо-де Жанейро, призер Олімпійських ігор 2008 р., в Пекіні.

Юрій Чебан – дворазовий Олімпійський чемпіон (2012 р., 2016 р.), призер Олімпійських ігор 2008 р. з греблі на каное.

З легкої атлетики:

Авілова В. – майстер спорту міжнародного класу СРСР, призер Олімпійських ігор 1968 р в Мехіко;

Свербетов Г. – майстер спорту міжнародного класу СРСР, учасник Олімпійських ігор 1956 р в Мельбурні;

Белецький І. – майстер спорту міжнародного класу СРСР, учасник Олімпійських ігор 1956 р в Мельбурні;

Олізаренко Н. – заслужений майстер спорту СРСР, чемпіон і призер Олімпійських ігор 1980 р. в Москві;

Авдєєнко Г. – заслужений майстер спорту СРСР, чемпіон Світу 1983 р., чемпіон Олімпійських ігор 1988 р в Сеулі;

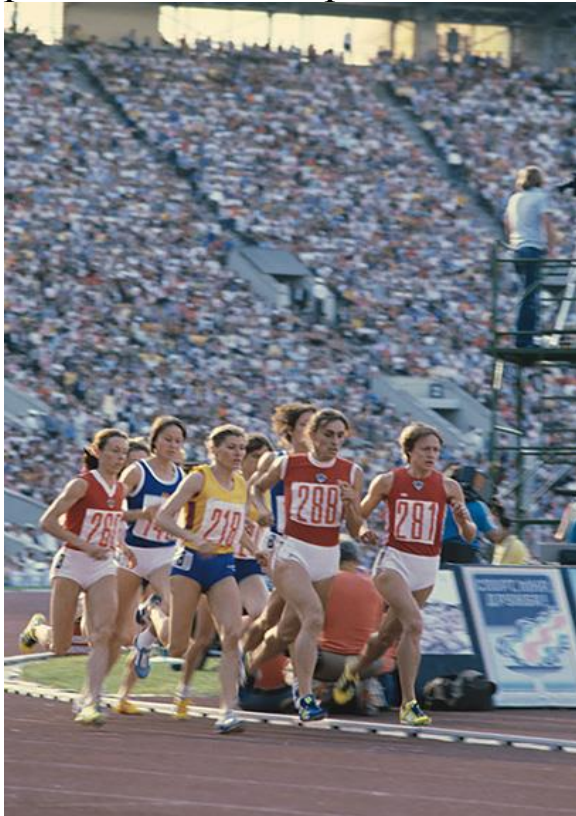
Середін Д. – заслужений майстер спорту України, срібний та бронзовий призер Параолімпійських ігор 2000 р. в Сіднеї).

Білоног Ю. – заслужений майстер спорту України, чемпіон Олімпійських ігор 2004 р в Афінах;

Горпинич В. – майстер спорту міжнародного класу України, учасник Олімпійських ігор 2008 р в Пекіні;

Катишев Р. – заслужений майстер спорту України, чемпіон і призер Паралімпійських ігор 2012 р. в Лондоні, дворазовий призер Паралімпійських ігор 2016 р. в Ріо-де-Жанейро;

Онуфрієнко А. – заслужений майстер спорту України, призер Паралімпійських ігор 2012 р. в Лондоні, призер Паралімпійських ігор 2016 р. в Ріо-де-Жанейро.

Надія Олізаренко (№281) на Олімпійських іграх у Москві (1980 р.)

З футболу:

Решко С. – заслужений майстер спорту СРСР, призер Олімпійських ігор 1976 р. в Монреалі.

Зі стендової стрільби:

Железняк Я. – заслужений майстер спорту СРСР, чемпіон Олімпійських ігор 1972 р. в Мюнхені;

Мільчев М. – заслужений майстер спорту України, чемпіон Олімпійських ігор 2000 р. в Сіднеї.

Зі стрільби з лука:

Бурдейна Н. – заслужений майстер спорту_СРСР, призер Олімпійських ігор 2000 р. в Сіднеї.

З гімнастики:

Ніколаєва М. – заслужений майстер спорту СРСР, дворазова Олімпійська чемпіонка 1960 р. в Римі.

З фігурного катання:

Петренко В. – заслужений майстер спорту України, чемпіон Світу 1992 р., чемпіон Олімпійських ігор 1992 р. в Альбервіллі;

Гончаров Р. – заслужений майстер спорту України, бронзовий призер Олімпійських ігор 2004 р. в Турині;

Грушина О. – заслужений майстер спорту України, бронзовий призер Олімпійських ігор 2004 р. в Турині;

**Віктор Петренко на Олімпіаді в Альбервіллі (1992 р.)
завоював перше українське золото зимових Олімпійських ігор!**

З плавання:

Демчук С. – заслужений майстер спорту України, чемпіон і призер Паралімпійських ігор 2008 р. в Пекіні, призер Паралімпійських ігор 2012 р. в Лондоні;

Алексєєв Д. – заслужений майстер спорту України, чотирьоразовий чемпіон Паралімпійських ігор 2008 р. в Пекіні.

Василь Ломаченко – дворазовий Олімпійський чемпіон (2008 р., 2012 р.), чемпіон Світу (2009 р., 2011 р.) з боксу

З боксу:

Василь Ломаченко – заслужений майстер спорту України, дворазовий Олімпійський чемпіоном 2008 р. в Пекіні і 2012 р. в Лондоні.

З вільної боротьби:

Григорій Коєв – майстер спорту міжнародного класу, призер XIX Дефолімпійських ігор;

Сергій Мінченко – заслужений майстер спорту України, чемпіон XXI, XXII Дефолімпійських ігор;

Андрій Камбур – заслужений майстер спорту України, чемпіон XXII Дефолімпійських ігор.